

Komerční příloha Deníku

moje peníze

EKONOMICKÁ PŘÍLOHA

Zabývám se podporou tam, kde vidím křivdu, říká občanský aktivista Zdeněk Jemelík

PETRA KUČEROVÁ

Posledních dvacet let svého života sám sebe označuje jako občanského aktivistu. Zaměřuje se prý zejména na patologické úkazy v trestním řízení a snaží se podporovat jejich oběti. Patnáct let působil ve spolku Šalamoun předsedy Johna Boka. Nemá formální právnické vzdělání. Pokud něco z práva umí, platí u něj doslova do písmene přísloví „nouze naučila Dalibora housti“. Větší částí životní praxe je „hnojář“, tedy vysokoškolsky vzdělaný zemědělec. V oboru působil pětadvacet let, z toho asi polovinu jako manažer v provozu. Zbytek v různých funkcích ve státní správě, výzkumu, také jako učitel. Skončil jako ředitel sekretariátu federálního ministra Vlády národního porozumění, tedy Čalfovy vlády. To je šestaosmdesátiletý Zdeněk Jemelík.

Jak se ze zemědělce stane občanský aktivista?

K činnosti aktivisty, působícího v resortu spravedlnosti, jsem se dostal velkou okolností. V době likvidace federálního ministerstva jsem dostal nabídku, abych se zúčastnil kurzu zahraničního obchodu pro odborníky z postkomunistických zemí, pořádaného v Barceloně pod patronací katalánské autonomní vlády. Po návratu jsem zjistil, že poměry v resortu zemědělství a výživy se zásadně změnil, takže získanou kvalifikaci neuplatním.

Co jste tedy dělal? Jak jste se začal živit?

Pustil jsem se do podnikání. Jako podnikatel jsem byl opakovaně vystaven útokům trestné činnosti proti majetku firmy. Policie mi neposkytla ochranu. Začal jsem jednat se státním zastupitel-

stvím, ministerstvem, různě jsem si stěžoval a marně jsem se snažil rozpohybovat policii. Tehdejší ministr vnitra Cyril Svoboda přikázal policejnímu prezidiu, aby pověřilo svého pracovníka vyhodnocováním mých stížností. Jenže mého „ochránce“ krátce nato zatkla inspekce ministra vnitra, dostal se před soud a byl odsouzen. Uspěl ale u Ústavního soudu, který v jeho prospěch vydal slavný historický nálezný, zakazující policii používání provokace k ušvědčování podezřelých. Nicméně státní zastupitelství jej obžalovalo znovu a byl odsouzen znovu. To mne zaujalo, tedy jsem jej vyhledal, začal jsem jeho případ zkoumat a psát o něm.

A přes tento případ jste se dostal ke spolku Šalamoun?

Ano. Dostal jsem se mezi partu jeho přátel, kteří podporovali jeho obhajobu. Mezi nimi jsem narazil na Johna Boka, ke kterému jsem do té doby marně hledal cestu. Bylo to osudové setkání, protože John Bok mě vtáhl do činnosti spolku Šalamoun. Mimo jiné jsem se pak podílel na jednáních, která vedla k omilostnění zmíněného policisty Václavem Havlem. Vlastně stále pokračuji v cestě, na kterou jsem tehdy vstoupil.

Zkuste nějak blíže popsat případy, kterými se tedy dnes zabýváte?

Převážně se zabývám podporou obhajoby obžalovaných, o nichž se domnívám, že se jim děje křivda. S výjimkou dvou případů ke mně případy přicházejí samy a většinu žádostí odmítám. Zprošťující rozsudky nebo aspoň „plichta“, tedy zproštění nebo zastavení pro nedostatek důkazů, dokazují, že mé analýzy mají slušnou úroveň. Většinou jde o případy, které nezajímají média. Z medializovaných případů

ZDENĚK JEMELÍK. O procesech a soudních přích napsal občanský aktivista tisíc textů a vydal i dvě knihy. Foto: archiv

jsou to třeba oba procesy proti Aleně Vitáskové a její spoluobžalované Michaelě Schneiderové nebo procesy Víta Bárty, Martina Bartáka či Vladimíra Mlynáře. V roce 2013 jeden soudce Městského soudu Brno dokonce na Neviditelném psu uveřejnil článek, v němž uvedl, že chce-li dostat objektivní informaci o nějaké kauze, musí jít do mého článku. Netušil, že budu jednou monitorovat jím vedený proces a mé referáty o jeho činnosti budou kritické.

Máte na svém kontě tedy hned několik soudních úspěchů, a to i bez vzdělání v oboru...

Úspěšných obhajob bylo více, kdyby ministři sprá-

vednosti byli vstřícnější k podnětům ke stížnosti pro porušení zákona. Jejich počet se od časů ministrů Pavla Němce a Daniely Kovářové výrazně snížil. Není to ale jen projev nevstřícnosti ministra, ale často spíše projev nechuti referentů: čím více stížností, tím více práce za stejné peníze. Pracovní metodou mého přístupu ke kauzám je seznámení se spisem a zejména sledováním řízení v soudní síni. Výstupem jsou články o sledovaných kauzách a různé podněty příslušným úřadům.

Kolik materiálů už jste za ta léta publikoval?

Odhadem to bude asi tisíc článků. Vydal jsme také dvě knihy.

Figurujete i ve spolku Chamurappi. Ten běžný člověk vůbec nezná. Čím se zabývá?

Obecně se zabýváme podporou obětí justičních přeřehmatů a v malém rozsahu podporou žadatelů o podmi-něné propuštění. V tomto oboru máme asi 80% úspěšnost. Většinou podporujeme žadatele, s nimiž jsem pracoval i několik let, pokoušel jsem se neúspěšně o zvrácení rozsudků, a když se nezdařilo, poskytuji aspoň „poslední službu“. Největší zkrácení trestu touto cestou je pět let. Zatím všichni, jimž jsem pomohl, „sekají latinu“. Po této službě je velká poptávka, ale poskytujeme ji jen výjimečně, protože nám přináší povinnost dohledu nad propuštěným. Do budoucna mám v úmyslu přijímání žádostí úplně zastavit.

Kdy jste opustil spolek Šalamoun a proč?

Ze spolku Šalamoun jsem odešel v roce 2017. K důvodům se nehodlám vracet. V té době jsem měl několik rozpracovaných případů, jejichž účastníci byli ve vězení. Většina z nich si přála, abych se jejich věcí zabýval nadále, ač jsem je upozornil na možnost převzetí případu jiným členem Šalamouna. Jako soukromá osoba bych své chráněnce nemohl ve vězení navštěvovat, proto jsem s hrstkou přátel v listopadu roku 2017 založil spolek Chamurappi z.s., jehož jsem předsedou. Jako zdravý důchodce bez časově náročných rodinných závazků jsem jedinou výkonnou pracovní silou, ostatní fungují jako konzultanti a občas za mne někde zaskočí. V poslední době ve velmi výjimečných případech se ale pouštím do pomoci lidem, kterým způsobil nezákonným a nemravným jednáním škodu příslušníci privilegovaných profesí, tedy policisté, státní zástupci, soudci, exekutoři, sociální pracovníci, a poško-

zení se marně domáhají jejich postihu, v krajním případě až trestního stíhání.

Kde vidíte největší potíž našeho systému?

Potíže poškozených i mé mají zčásti základ v legislativě. Ústavní právo nezaručuje občanovi právo na odvetu za postih zločinným jednáním. Policie po přijetí trestního oznámení nejdříve provádí prověřování, při němž se řídí zákonem o policii. V této fázi nepodléhá dozoru státního zastupitelství. Pokud policie po vyhodnocení trestního oznámení usoudí, že popsá-ný skutek není trestným činem, založí spis ad acta a je pak téměř nemožné dosáhnout pokračování. Stížnost kontrolním orgánům policie je téměř vždy neúspěšná. Státní zastupitelství na podnět k vykonání dohledu vždy vysvětlí, že v této fázi policie nepodléhá jeho dozoru, ale obvykle se na věc podívá z titulu obecného dohledu – téměř vždy s výsledkem, že vše je v pořádku. Čili proti odložení věci ad acta je oznamovatel prakticky bezbranný. Další překážkou je uplatnění zásady „co tě nepálí, nehas“. Policie má pouze povinnost potvrdit přijetí oznámení, ale nic víc. V nejlepším případě mě vyrozumí o postoupení pro nepřislušnost nebo o uložení věci ad acta, ale nejčastěji zachová mlčení.

Podle toho, co popisujete, má spolek Chamurappi ještě mnoho práce...

Budoucnost spolku Chamurappi z.s. je nejasná. Stále se vynořují nové případy, takže se zdá, že jde o nikdy nekončící činnost. Na druhé straně mi léta přibývají, výsledky jsou v poměru k vynaloženému času a energii mizivé a ubíjí mě nezpůsobilost zajistit bezproblémové financování provozu. Je pravděpodobné, že během letoška spolek rozpustím.

Turecko? Skvělé místo pro milovníky nákupů i rodiny

JIŘÍ MACEK

Praha – Máte rádi menší hotýlky blízko města, ze kterých můžete večer vyrazit na procházky, ochutnávat místní dobrotu nebo nakupovat? Nebo máte raději velké resorty s nádhernými zahradami, skluzavkami a bohatým all inclusive? Turecko je úžasná destinace, kde si každý cestovatel najde to právě pro sebe i pro rodinu.

Čechy vyhledávané Turecko je mimo jiné považováno za takové muzeum pod širým

nebem, takže na své si zde přijdou milovníci památek. „Ti, kteří mají pro změnu rádi adrenalin, těm doporučujeme vyrazit na výlet Kaňoning a rafting, který zvládnou i děti a je to naprosto úchvatný zážitek. Turecké pohoří, kde si tento výlet užijete, je poměrně zalesněné, tedy zelené, oproti tomu voda v kaňonu průzračně čistá. Zážitek stojí za to,“ říká Ilona Topolová, mluvčí CK Blue Style.

Turecko je známé pro svoji vysokou úroveň služeb, skvělou gastronomii a orientální

kulturu. Jsou zde krásné přírodní úkazy a máte možnost si naplánovat jak dovolenou městského typu (Alanya), tak resortového typu, například na tureckém pobřeží.

OBLÍBENÁ LETOVISKA

Belek je klidné a moderní letovisko s luxusními hotelovými resorty umístěnými přímo u zhruba 12 kilometrů dlouhé písčité pláže. V posledních letech poutá pozornost golfových nadšenců. Zdejší greeny jsou totiž vlajkovou lodí tureckého golfu.

Lara - toto letovisko je součástí Antalya a rozkládá se na jihozápadě země. Je zároveň součástí městské čtvrti, která je proslavena jako tzv. turecké Las Vegas, a to díky pestrému nočnímu životu. Letovisko se pyšní dvanáctikilometrovou pláží. Kemer - nachází se jižně od města Antalya. I díky tomu, že leží na úpatí pohoří Taurus, patří k nejkrásnějším a nejvíce zeleným oblastem Turecké riviéry.

Atraktivní Alanya je nejvýchodnějším letoviskem ri-

Rafting v Turecku. Foto: archiv

viéry. Místní dominantou je středověká pevnost, pod níž se nachází přístav s osmihrannou červenou věží. Pláže jsou převážně písčité, ně-

které s hrubozrnným pískem. Právě v Alanyi se nachází nejproslulejší pláž Turecké riviéry – Kleopatřina pláž.

„V současné době se často mění podmínky k cestování ze dne na den. Proto je důležité sledovat webové stránky cestovních kanceláří, které zájezdy do Turecka nabízejí a které okamžitě reagují na všechna opatření, která jsou nařízena. Stejně tak je tomu i u naší cestovní kanceláře,“ vysvětluje Ilona Topolová z CK Blue Style.